

Många fynd är knutna till vattendrag berättade antikvarie Barbro Lindahl Jensen när hon hösten 1996 visade intresserade rydebäcksbor runt på åkern söder om och intill Ytterövägen.

Fornfynd kring Rydebäck

Områdena nära Rydebäck var några av de tidigaste boplatser efter den senaste istiden kring 9 000 f.Kr. Skåne var fortfarande bundet till Europakontinenten och jägare därifrån vandrade hit då nya jaktmarker öppnade sig när isen drog sig tillbaka. Spännande fynd har hittats i området.

Arkeologiska undersökningar

Olika boendeformer och gravfält har grävts fram under de arkeologiska undersökningar som genomfördes innan järnvägen drogs fram år 2001. Bland annat hittades ett 3 000 år gammalt gravfält från bronsåldern, sydöst om Rya.

Mängden aska berättade

Gravfältet var inte, som man är van vid, en upphöjd kulle utan bestod av små enkla stenkistor som var nedgrävda och inom dessa hade lerkrukor sänkts ned. Varje kruka innehöll askan från döda som var kremerade. Genom den mängd aska som fanns i varje kruka kunde man se om det var en vuxen eller ett barn. Ungefär en liter aska betydde att en vuxen människa låg begravd men om bara en deciliter aska fanns i krukans var det ett barn.

Man har även hittat en välbevarad skalle på en man som visar att han fått en rituell död.

Katslösamannen och kvinnan

Tidigare när jag berättade om Katslösamannen nämnde jag Katslösakvinnan, en 12 cm stor votivfigurin från bronsåldern kring 900 f.Kr. I Dunkers accessionslogg står det "Kvinnofigur av brons, i huvudsak plan baksida. Hål genom öronen, där hängen varit anbringade, vilka

saknas. Vikt 109,30 g./ Funnet vid Katslösa, Kvistofta sn, Luggude h:d, alldeles vid Hälsingborgs stads gräns". Hon hittades vid en gammal bäckfåra mellan Plantagen och motorvägen. Det var Lasse Jönssons far Johan och farbror Joel som hittade henne under tjugotalet när de plöjde åkern och då skulle hon ha haft ringar hängande i öronen. Hon finns nu i utställningen "Fragment" på Dunkers.

Som jag nämnde i Rydebäcks historia del 10 hittades ytterligare en bronskvinnofigur i närheten av platsen där Katslösamannen hittades. Det liknande Katslösakvinnan men hade avbrutet högerben och en spricka tvärs över halsen i skulderhöjd. Figuren var generellt klumpigare och hade små runda ögon och klumpig näsa.

Svärdsknapp och guldarmband

En svärdsknapp från Vikingatiden hittades år 1936, förmodligen på Rya krogs ägor (huset strax söder om Rya kvarn). Två stycken guldarmband, ett från bronsåldern i Rya och ett från vikingatiden, ca 1000 e.Kr. hittades norr om Katslösa by.

Havet högre under stenåldern

Många stenåldersföremål har hittats på bonde Eric Månssons mark nära Rya. Men just i Rydebäck är lämningar från stenåldern sällsynta – förmodligen därför att havet under stenåldern var flera meter högre och det mesta av Rydebäck låg under havsytan. I Rydebäcks Museum kan man dock se på fina stenåldersflintredskap som Nils Limås, Rydebäcks sista bonde, har hittat på backen söder om Heabäcken.

Museet, ovanför Tegel, är öppet på söndagar mellan 13 och 17.